

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ

КОНЦЕПЦИЯ

за управление на Окръжна прокуратура, гр. Враца
от Веселин Викторов Въттов – прокурор
при Окръжна прокуратура, гр. Враца

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Повече от 17 години съм прокурор, а управленския ми опит е като районен прокурор на районна прокуратура, гр. Враца в периода 1992 – 1998 година.

С подаването на заявлението си за участие в конкурс за избор на административен ръководител на Окръжна прокуратура, гр. Враца заявявам желанието си за постигане на следните цели - изграждане на авторитета на органа на съдебната власт пред държавните органи и обществеността чрез подобряване срочността и качеството на разследването и увеличаване на активността при установяването и отстраняването на други закононарушения; създаване на нов тип взаимоотношения между магистратите в Окръжна прокуратура, гр. Враца и в региона; еднакво и справедливо отношение към всички служители.

Органът на съдебната власт – Окръжна прокуратура, гр. Враца е разположен на територията на област Враца и е част от Апелативна прокуратура, гр. София. В съдебния район са включени пет районни прокуратури.

Област Враца като административно териториална единица е разположена в северозападната част на Република България и е с площ от 3619,7 кв.км., в която живеят 186 848 души население или 51,6 души/кв.км. Това население е разположено в десет общини и 41 % от него живее в селата.

През областта преминава международен път E-79, свързващ столицата ни с „Дунав мост 2” при град Видин. В гр. Оряхово функционира фериботен комплекс „Оряхово – Бекет”, а в гр. Козлодуй е изградена единствената у нас атомна електроцентрала.

Характерно за региона е високия процент безработица – 21,3 %, над средното ниво за страната и високия процент отрицателен прираст.

На територията на областта функционират една областна дирекция и седем районни управления „Полиция”, както и почти всички създадени специализирани контролни органи в страната. На територията на Окръжна прокуратура, гр. Враца се намира място за изтърпяване на наказание лишаване от свобода - Затвора – Враца.

Органите на МВР за областта отчитат спад на регистрираните престъпления през последните три години, като за последната година този спад е с 10 % и същевременно увеличение процента на разкритите престъпления. По тази информация съотношението между криминални и икономически престъпления е около 80% към 20%. Налице е и статистическа тенденция към намаляване на интензивността на престъпността в региона с по около 5-7 % на година от 2011 г. досега.

Такава тенденция на намаляване на наблюдаваните преписки и новообразуваните наказателни производства за периода на 2013 г. се наблюдава и в работата на Прокуратурата в региона. В отчетния доклад за този период обаче се обосновава, че е прибързан извода за значим и рязък спад в престъпността. Приемам, че това е вярно с оглед статистическите данни за първото шестмесечие на тази година, откъдето е ясно, че намаляването на броя на наблюдаваните преписки и дела не продължава, а цифрите говорят за устойчивост.

През 2013 г. в Окръжна прокуратура, гр. Враца и районните прокуратури в региона е работено по 5882 преписки по следствения надзор, от които 5532 са новообразувани. Решени са 5651 бр. преписки, като в края на периода са останали нерешени 231 преписки. Тенденцията на намаление на броя на преписките в прокуратурата, в сравнение с предходните две години, се отнася както за наблюдаваните и

новообразуваните, така и за решените преписки. Спадът на наблюдаваните преписки спрямо 2012 г. е съответно с 8.2%, на новообразуваните – със 7.8% и на решените - с 10%.

Изключение от тенденцията на намаляване през 2013 г. в Окръжна прокуратура, гр. Враца са решените 198 бр. инстанционни преписки (при 134 бр. за 2012 г. и 215 бр. за 2011г.). Налице е увеличение на общия брой преписки, като се запазва съотношението на потвърдените прокурорски актове по тях – 71%. От обобщената информация за I шестмесечие на тази година се отличава увеличението на инстанционните преписки в сравнение за същия период на 2013 г. /188 бр.-69 бр./

Относно срочността на произнасяне по преписките следва да се посочи, че прокурорите са решили 99,4 % от преписките си в едномесечен срок.

През отчетния период в Окръжна прокуратура Враца и районните прокуратури са наблюдавани общо 8659 досъдебни производства, от които новообразуваните са 3872 бр. В сравнение с предходните периоди съответно 9 223 за 2012 г. и 10 258 наблюдавани и 4 174 за 2012 г. и 4368 за 2011 г. новообразувани.

Налице е намаляване на образуваните дела с 9.2 %, както и намаление на общо наблюдаваните дела в сравнение с предходната 2012 г. с 6,2%

Увеличен е броя на бързите производства през 2013 г.- 300 бр., като се запазва тенденцията на намаляване на бързите производства, по които прокурорът е разпоредил, разследването да се извърши по общия ред – 71 (при 142 за 2012г. и 218 за 2011г.).

В структурно отношение характерно за новообразуваните дела е разпределението на 54,9 % престъпления против собствеността и 21 % общоопасни престъпления. Внимание заслужава факта, че са образувани 3 досъдебни производства за престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи, едно производство за компютърно престъпление и 26 производства за престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации.

От разследващ полицаи са разследвани 97,6 % от новообразуваните ДПОР (3469), от следовател – 1,47% (51) и от разследващ митнически инспектор – 0,9% (34).

През отчетната година прокурорите са решили 7471 досъдебни производства, от които 2937 новообразувани.

От решенията 7471 досъдебни производства през 2013 г. по видове решения спрените са 27%, прекратените 55%, изпратените по ткомпетентност – 1%, а внесени в съда са 17 %.

Разследването е приключило в законовите срокове по 99.4% от общия брой приключени дела.

В края на отчетния период са останали неприключени 1008 досъдебни производства, като всичките са в законов срок. Делът на останалите дела на производство при разследващ орган спрямо наблюдаваните дела е 11,6%. Неприключените досъдебни производства в годините са намалели от 5122 бр. през 2003 г. до 1008 бр. през 2013 г.

Общият брой внесени в съда прокурорски актове –1307 (при 1417 за 2012 г. и 1519 броя 2011 г.). Прокуратурата е предала на съд общо 1483 (1718 през 2012 г. ;1865 през 2011 г.) обвиняеми лица.

По видове прокурорските актове за трите аналогични периода данните са както следва:

Видове прокурорски актове, внесени в съда	2013 г.	2012 г.	2011 г.
Общо	1307	1417	1519
обвинителни актове	481	540	658
Споразумения	680	748	686
предложения по чл.78а	146	129	175

През 2013 г. в съдилищата в съдебен район Враца по внесените от прокуратурата прокурорски актове са образувани общо 1327 бр. дела: 1179 бр. НОХ дела и 148 бр. НАХ дела. През отчетния период са разгледани и решени общо 1376 бр. дела, като решенията по обвинителни

актове са 567 бр., по споразумения 675 бр. и по предложения за освобождаване от наказателна отговорност 152 бр.

През 2013 г. са влезли в сила общо 1319 бр. осъдителни решения срещу 1491 лица, като за 2012 г. са съответно 1400 бр. срещу 1678 лица, а за като за 2011 г. са съответно 1412 бр. срещу 1594 лица.

През 2013 година Окръжен съд - Враца е върнал на Окръжна прокуратура, гр. Враца 16 бр. досъдебни производства от общо 55 броя внесени в съда дела или относителния дял на върнатите от внесените в съда прокурорски актове /обвинителни актове, споразумения и предложения по чл.375 НПК/ е 29 %.

За сравнение през 2012 година са върнати общо 7 бр. досъдебни производства от общо внесени 65 броя внесени в съда дела или относителния дял на върнатите от внесените в съда прокурорски актове е 11 %, а през 2011 година от съда са върнати 9 броя досъдебни производства при внесени 68 броя досъдебни производства с обвинителни актове, споразумения и предложения по чл.375 НПК, което в процентно съотношение е дял от 13.23 %.

От върнатите от Окръжен съд - Враца на Окръжна прокуратура, гр. Враца 16 броя прокурорски актове през 2013г., осем са по дела представляващи особен обществен интерес.

За районните прокуратури от региона на окръжна прокуратура – Враца в съотношение на внесените в съда дела върнатите са нисък процент – 1,6 до 3,71 %.

Следва да се подчертае, че анализа на дейността показва, че за първото шестмесечие на 2014 г. върнатите на Окръжна прокуратура дела от Окръжен съд, гр. Враца са 50% от внесените.

През 2013 г. по актове на Окръжна прокуратура, гр. Враца са оправдани 5 % от обвинените лица, докато при районните прокуратури този процент е между 1 – 3,4 %.

Общо за региона броят на прокурорите по щат в момента е 46, а броят на следователите е 10. През периода реално работилите прокурори

са 41 /от началото на 2014 – 40/, а реално работили следователи - 10. Само за Окръжна прокуратура, гр. Враца реално работилите прокурори през 2013 и 2014 г. е 11,5 прокурори. Освен Окръжния следствен отдел в Окръжна прокуратура е обособен и административен отдел по реда на чл.136, ал.2 Закона за съдебната власт.

Към момента в региона на Окръжна прокуратура, гр. Враца съдебните служители по щат са 74, като реално са заети 73 длъжности и толкова са работили през последната година и половина.

Прокурорите от Районните прокуратури в Козлодуй, Бяла Слатина и Мездра работят в кабинети по един в сградите на съответния съд, а Окръжна и районна прокуратури, гр. Враца са разположени в сградата на Окръжен съд, гр. Враца, като повечето от прокурорите работят по двама в кабинет. Районна прокуратура, гр. Оряхово е настанена в сграда в близост до съдебната палата в града, в самостоятелни помещения за прокурорите, а по подобен начин са настанени част от прокурорите на районна прокуратура, гр. Мездра.

Окръжен следствен отдел - Враца ползва самостоятелен етаж от сграда със самостоятелни помещения за магистратите.

Административният отдел при Окръжна прокуратура, гр. Враца се намира в сградата на съответния съд, където ползва три помещения.

Натовареността само на Окръжна прокуратура, гр. Враца е една от най-ниските в страната за последния отчетен период на 2013 год. и първото шестмесечие на 2014 г. По-висока натовареност има в районните прокуратури гр. Враца, Козлодуй, Оряхово и Бяла Слатина.

При отчитането на дейността през 2013 г. в Окръжен следствен отдел – Враца се сочи, че реално работили са 10 следователи, които са провели разследване общо по 150 новообразувани, възобновени, върнати и останали от 2012 г. досъдебни производства, което е увеличение с около 20 % от предходната година. За същия период следователите са работили и по 69 прокурорски проверки, при 10 бр. такива от 2012 г. Отчитат се и изпълнени 109 бр. следствени поръчки.

Средната натовареност за следовател през 2013 г. е 25,9 при средна за страната от 26,6, а за I шестмесечие на 2014 г. 20,1 при средна натовареност за страната от 18,9.

Основните функции в Окръжна прокуратура, гр. Враца се осъществяват в съответствие с изискванията на нормативните актове, вътрешнослужебните актове и плановете по съответните надзори.

Новоопостъпилите материали се възлагат за работа чрез разпределение на принципа на случаен подбор или възлагане на вече заведени и разпределени материали. За прилагане на случайното разпределение е издадена заповед, в която са определени обособени дванадесет групи и определени прокурори със съответния процент натовареност за конкретна група. На практика са обособени няколко групи - такива в които участва само окръжния прокурор, за международно правно сътрудничество, за надзор за законност в местата за лишаване от свобода, за административни преписки и дела и обединяващи всички останали постъпили материали.

За отделните видове надзори са определени прокурори, които планират, обобщават, анализират свършената работа и изготвят необходимите справки.

Прокурорите от Административния отдел при Окръжна прокуратура, гр. Враца участват в административни дела, насрочени в Административен съд, гр. Враца и упражняват извънсъдебен надзор за законност на административните актове. Надзора се упражнява чрез изискване на издадени административни актове от повечето специализирани контролни органи, областен управител, общинските съвети и кметове на общини. В определени случаи се извършват лични проверки по реда на чл.145, ал.1, т.2 Закона за съдебната власт.

Въз основа на горните констатации могат да се направят няколко основни извода за състоянието на Окръжна прокуратура, гр. Враца.

Всички прокурори в региона на Окръжна прокуратура, гр. Враца разполагат с необходимите много добри условия за изпълнение на служебните си задължения. Настоящата натовареност позволява на повечето магистрати подобряване на качеството на разследването и постановените актове. По един незает щат има само в районните прокуратури, гр. Козлодуй и Бяла Слатина.

В Окръжна прокуратура, гр. Враца са постигнати резултати по следствения надзор за намаляване на значителния брой наблюдавани през последните десет години производства. Намален е броя на така наречените „стари дела”.

Спазва се сročността при решаването на преписките от прокурорите, което се установява и от последните данни за периода на първото шестмесечие на 2014 г.

Налице е намаляване на наказателните производства срещу лица с три и повече неприключени наказателни производства в региона. В доклад от 14.07.2014 г. е констатирано изпълнение на задълженията от административните ръководители за осъществяване текущия контрол по изпълнение на Инструкция №№1 и 2/2010 г.

Спазва се принципа на разпределение на делата и преписките според постановените заповеди на административния ръководител.

Административния отдел отчита голям брой проверени административни актове – 1772 бр. Ефективността от това има за резултат подадените 12 протеста до Административен съд, гр. Враца и предложения до съответните административни органи за отстраняване на закононарушения в дейността им за периода на 2013 г.

Като изключителен проблем се очертава увеличаващия се брой на прекратените и върнати от съда дела. Освен това сериозно внимание изискват оправдателните присъди и продължителността на някои разследвания.

На изпитание бяха поставени взаимоотношенията в колектива във връзка със справедливото разпределение на преписките и делата.

Съдебния орган – Окръжна прокуратура, гр. Враца следва да бъде управляван според изискванията на нормативните и вътрешнослужебните актове. Административния ръководител стриктно следва да спазва Ръководството за организация на работата на административните ръководители в ПРБ.

Категорично на първо място като цел за развитието на Окръжна прокуратура, гр. Враца е подобряване качеството на прокурорските актове и разследването. Важни цели са намаляване сročността на разследването и подобряване на микроклимата.

Безспорно най - сериозният проблем в работата на Окръжна прокуратура, гр. Враца са прекратените и върнати от съда дела. При посочената ниска натовареност се поставя въпроса за мотивацията на магистратите при изготвянето на прокурорските актове съобразно изискванията на закона.

Освен спазването на указанията за подобряване на работата в Прокуратурата по наказателно-съдебния надзор и изготвените препоръки от горестоящата прокуратура данните за върнати дела налагат извън това конкретни мерки по установяването на причините за изключително високия процент. По т.т.8 и 9 от указанието първоинстанционната и горестоящата прокуратура изготвят становище и препоръки за конкретното дело, а административните ръководители имат задължения за предприемане на мерки въз основа на анализ два пъти в годината.

В конкретния случай е необходим цялостен анализ на върнатите дела в по-кратък период или след всяко върнато дело за установяването на прокурорски актове за определен вид престъпления, актове на едни и същи прокурори, от кой съд е връщането на делото или връщане няколко пъти на едно дело. Намирам, че настоящия случай е такъв, налага предприемането на мерки в по-кратки срокове, като анализа следва да е всеобхватен, след всяко върнато дело. Анализите следва да установят причините за връщането на делата, като ги разделят по допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, нарушение на материалния закон или комплексни такива, а също и по прокурори, дали са налице повтарящи се пропуски, неизпълнение на дадени указания по едно дело.

Предприетите мерки за разрешаването на този проблем на първо място следва да са общи, като анализиране на причините от целия колектив, организиране повишаване на квалификацията, сигнализиране на ВКП за противоречива практика и споделяне на опит от други прокуратури.

Конкретните мерки, които следва да се налагат могат да бъдат свързани с определянето на екипи по конкретни дела, а при груби и повтарящи се нарушения обръщането на внимание и търсене на дисциплинарна отговорност.

Увеличаващият се брой върнати от съда дела налага необходимостта от преценката за законосъобразно прекратяване на дела след връщането им от съда, тогава, когато не е извършен съдебен контрол, при спазване на правилата за осъществяването на служебния контрол.

При установената натовареност на съдебния орган и малкия брой образувани дела по някои видове престъпления виждането ми е, че не се налага специализация, която да се съобрази при разпределението на преписките и делата. Достатъчна е законовата специализация със

създаването на административния отдел и използването на специализираната прокурорска мрежа.

До утвърждаването на методиката за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор и установяването на точните критерии за определяне на конкретната натовареност, случайният подбор следва да се прилага във възможно по-малък брой групи преписки и дела. По този начин се гарантира справедливото разпределение към настоящия момент.

Във връзка с дейността по надзора за законност трябва да се изготвят вътрешни правила за изпращане на материали, когато има данни за извършено престъпление от общ характер, както и когато по образуваните преписки и дела се установят случаи за незаконосъобразни административни актове и други закононарушения. Отделените материали следва да се разпределят чрез случайния подбор.

Административният ръководител следва да наблюдава въведените електронни регистри ежеседмично, освен ако в указанията за прилагането им не е посочен друг по-кратък срок с цел да предприеме мерки при изтичане на съответните в тях срокове.

Планирането на контролно-ревизионната дейност на районните прокуратури следва да се съчетае с оказването на методическа помощ, като се вземат предвид изготвените становища на Окръжна прокуратура, гр. Враца по оправдателните присъди и върнатите дела и периодичните анализи на районните прокуратури.

Посоченото по-горе съотношение на разследвани досъдебни производства и съпоставянето му с натовареността на следователите налага извода, че е възможно по-голямо увеличение на тяхната натовареност. Това се налага и от установените проблеми в качеството на разследването, свързани с причините за прекратените и върнати от съда дела.

Намирам, че добрите взаимоотношения в колектива се нуждаят от справедливото разпределяне на преписките и делата, без честото използване на изключения, поставящи под съмнение случайния подбор; ясни правила на разпределение след приемането на методиката уреждаща това разпределение, основана на установените критерии за натовареност, както и еднакво отношение във магистратите и служителите.

Медийната политика в Окръжна прокуратура, гр. Враца ще се осъществява от говорителя или чрез електронния сайт. Целта е предоставяната информация да е своевременна, вярна и изпреварваща.

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет, с настоящето изложение Ви представят само основните проблеми в дейността на съдебния орган и виждането ми за тяхното разрешаване.

12.09.2014 г.

Гр. Враца

С уважение:

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long tail, positioned to the right of the text "С уважение:".